

Dokument z posiedzenia

A9-0433/2023

12.12.2023

SPRAWOZDANIE

w sprawie wpływu nielegalnych połowów na bezpieczeństwo żywnościowe –
rola Unii Europejskiej
(2023/2027(INI))

Komisja Rybołówstwa

Sprawozdawca: Nuno Melo

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE	15
ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE	18
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ	19
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	20

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wpływu nielegalnych połowów na bezpieczeństwo żywnościowe – rola Unii Europejskiej (2023/2027(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawie morza z 1982 r.,
- uwzględniając porozumienie ONZ o zasobach rybnych z 1995 r.,
- uwzględniając Porozumienie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) o wspieraniu przestrzegania przez statki rybackie międzynarodowych środków ochrony i zarządzania na pełnym morzu z 1995 r.,
- uwzględniając Kodeks odpowiedzialnego rybołówstwa FAO z 1995 r.,
- uwzględniając przyjęty przez FAO w 2001 r. międzynarodowy plan działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania,
- uwzględniając konwencję Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 188 z 14 czerwca 2007 r. dotyczącą pracy w sektorze rybołówstwa,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999¹ (rozporządzenie w sprawie połowów NNN),
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006² (rozporządzenie w sprawie kontroli rybołówstwa),
- uwzględniając przyjętą przez FAO w 2009 r. Umowę o środkach stosowanych przez państwo portu w celu zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania,

¹ Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1.

² Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1.

- uwzględniając Porozumienie kapsztadzkie z 2012 r. w sprawie wdrożenia postanowień protokołu z Torremolinos z 1993 r. odnoszącego się do Międzynarodowej konwencji z Torremolinos o bezpieczeństwie statków rybackich z 1977 r.,
- uwzględniając Dobrowolne wytyczne FAO w sprawie funkcjonowania państwa bandery z 2014 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/1998 z 7 grudnia 2020 r. w sprawie środków ograniczających stosowanych w sytuacji poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka³,
- uwzględniając sprawozdanie unijnej koalicji w dziedzinie połowów NNN z grudnia 2021 r. zatytułowane „Seafood traceability: Aligning RFMO catch documentation schemes to combat IUU fishing” („Identyfikowalność żywności pochodzenia morskiego: ujednoczenie systemów dokumentacji połowowej RFMO w celu zwalczania połowów NNN”),
- uwzględniając badanie Komisji z 2022 r. „Study on the legislative frameworks and enforcement systems of Member States regarding obligations and sanctions to nationals for infringements to the rules arising from the IUU Regulation”,
- uwzględniając sprawozdanie specjalne 20/2022 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 26 września 2022 r. pt. „Działania UE na rzecz zwalczania nielegalnych połowów – niejednolite stosowanie kontroli i sankcji przez państwa członkowskie osłabia istniejące systemy kontroli”, dotyczące polityki UE w zakresie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN),
- uwzględniając raport FAO zatytułowany „The State of World Fisheries and Aquaculture 2022: Towards Blue Transformation” [Stan światowego rybołówstwa i akwakultury w roku 2022: w kierunku niebieskiej transformacji],
- uwzględniając zobowiązanie Sojuszu na rzecz działań przeciwko połowom NNN, zawiązanego 28 czerwca 2022 r., do zwiększenia poziomu ambicji i mobilizacji działań w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów,
- uwzględniając porozumienie Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie subsydiów dla rybołówstwa z 2022 r., które zabrania subsydiów dla rybołówstwa o skutkach szkodliwych dla środowiska;
- uwzględniając wytyczne FAO z 2023 r. zatytułowane „Advancing end-to-end traceability – Critical tracking events and key data elements along capture fisheries and aquaculture value chains” („Rozwój identyfikowalności całego procesu – Krytyczne zdarzenia w zakresie śledzenia i kluczowe elementy danych w łańcuchu wartości rybołówstwa i akwakultury”),
- uwzględniając wytyczne techniczne FAO z 2023 r. zatytułowane „Implementation of the International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing – 1. Methodologies and indicators for the estimation of the

³ Dz.U. L 410 I z 7.12.2020, s. 1.

magnitude and impact of illegal, unreported and unregulated fishing: 1.1 Principles and approaches” („Realizacja międzynarodowego planu działania na rzecz zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania – 1. metody i wskaźniki służące oszacowaniu wielkości i wpływu nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów: 1.1 zasady i podejścia”),

- uwzględniając wspólną opinię Komitetu Doradczego ds. Rynków i Komitetu Doradczego ds. Floty Dalekomorskiej z 21 kwietnia 2023 r. w sprawie potrzeby zharmonizowanych kontroli przywozu wśród państw członkowskich w celu zapobiegania wprowadzaniu na rynek Unii Europejskiej produktów pochodzących z nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (połowów NNN),
 - uwzględniając stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie zakazu produktów wytwarzanych z wykorzystaniem pracy przymusowej na rynku unijnym (COM(2022)0453),
 - uwzględniając swoją rezolucję z 17 października 2023 r. w sprawie wpływu chińskiej działalności połowowej na rybołówstwo UE i dalszych działań⁴,
 - uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel zrównoważonego rozwoju nr 14 „Życie pod wodą: Chronić oceany, morza i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony”,
 - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rybołówstwa (A9-0433/2023),
- A. mając na uwadze, że UE, jako główny światowy uczestnik sektora rybołówstwa z flotą rybacką liczącą około 73 000 statków oraz jako największy na świecie importer produktów rybołówstwa, który reprezentuje 34 % wartości całego światowego handlu i u którego prawie 70 % produktów z połowów spożywanych w UE pochodzi z przywozu, ma zatem do odegrania kluczową rolę w walce z połowami NNN na całym świecie;
- B. mając na uwadze, że w sektorze rybołówstwa w UE zatrudnionych jest bezpośrednio 124 000 rybaków, a roczne przychody generowane w tym sektorze wynoszą 6,3 mld EUR;
- C. mając na uwadze, że trudno jest oszacować skalę połowów NNN i ich wartość ekonomiczną; mając na uwadze, że z badań wynika, iż globalna wielkość nieraportowanych połowów wyniosła około 28 mln ton w 2016 r., a szacunkowa wartość tych połowów to 41 mld USD; mając na uwadze, że na początku XXI wieku nielegalne połowy szacowano na 10 do 26 milionów ton ryb, a ich wartość na 10–23 mld USD; mając na uwadze, że ilość produktów pochodzących z połowów NNN

⁴ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0366.

przywożonych rocznie do UE jest szacowana na około 500 000 ton, a ich wartość wynosi 1,1 mld EUR⁵;

- D. mając na uwadze, że nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy mają znaczący wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i możliwości zatrudnienia dla społeczności nadbrzeżnych, a także są poważnym zagrożeniem dla ekosystemów morskich i zasobów rybnych, co poważnie zagraża źródłom utrzymania rybaków i społeczności nadbrzeżnych w Unii Europejskiej i w państwach trzecich oraz stwarza nieuczciwą konkurencję na rynku produktów rybołówstwa;
- E. mając na uwadze, że UE zobowiązała się, iż osiągnie cel zrównoważonego rozwoju nr 14.4, położy kres nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom do 2020 r. oraz wyeliminuje, w miarę możliwości, przywóz produktów pochodzących z nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów na rynek UE;
- F. mając na uwadze, że unijna flota dalekomorska konkuruje z niektórymi flotami zagranicznymi oskarżanymi o prowadzenie połowów NNN, w tym pracy przymusowej, wyzysku pracowników i handlu ludźmi, co zagraża źródłom utrzymania rybaków i przysługującym im prawom człowieka na całym świecie oraz zrównoważonemu charakterowi zasobów rybnych, a także oskarżanymi o wprowadzanie na rynek UE tanich produktów rybołówstwa, co sprawia, że wysokiej jakości produkty UE stają niekonkurencyjne; mając na uwadze, że działania UE na rzecz zwalczania połowów NNN przyczyniają się do zapewnienia równych warunków działania podmiotom z UE i spoza UE;
- G. mając na uwadze, że w UE funkcjonują solidne ramy w zakresie przepisów dotyczących rybołówstwa, w tym środki mające na celu poprawę zdolności w zakresie monitorowania, inspekcji, kontroli i nadzoru wykorzystywanych do zwalczania połowów NNN;
- H. mając na uwadze, że według specjalnego sprawozdania Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie działań UE na rzecz zwalczania połowów NNN rozporządzenie w sprawie połowów NNN poprawiło identyfikowalność i usprawniło kontrolę przywozu, okazało się przydatne i doprowadziło do pozytywnych reform w większości objętych nim państw; w sprawozdaniu tym stwierdzono jednak, że systemy kontroli są ograniczone wskutek niejednolitego stosowania kontroli i sankcji przez państwa członkowskie;
- I. mając na uwadze, że digitalizacja świadectw połowowych NNN z wykorzystaniem systemu informatycznego CATCH ograniczy możliwości nieuczciwego przywozu; mając ponadto na uwadze, że unijny system świadectw połowowych jest najbardziej

⁵ Briefing – „Nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy”, Parlament Europejski, Dyrekcja Generalna ds. Analiz Parlamentarnych, 14 października 2022 r., [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/614598/EPRS_BRI\(2017\)614598_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/614598/EPRS_BRI(2017)614598_EN.pdf) Temple, Andrew J. i in., „Illegal, unregulated and unreported fishing impacts: A systematic review of evidence and proposed future agenda” [Wpływ nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów: systematyczny przegląd dowodów i proponowany harmonogram na przyszłość], Polityka morską, tom 139, 2022 r., <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308597X2200080X>; Sprawozdanie specjalne nr 20/2022 Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

kompleksowy w porównaniu z systemami USA i Japonii, które to państwa są odpowiednio drugim i trzecim największym importerem na świecie;

- J. mając na uwadze, że w art. 12 rozporządzenia w sprawie połowów NNN zabrania się przywozu produktów rybołówstwa pozyskanych w drodze połowów NNN, a państwa trzecie można uznać za państwa niewspółpracujące zgodnie z przepisami art. 31–36 tego rozporządzenia; mając na uwadze, że UE prowadzi politykę zerowej tolerancji dla połowów NNN, która ma zastosowanie do wszystkich aspektów połowów, niezależnie od tego, czy połowy te prowadzi się w UE czy poza nią;
- K. mając na uwadze, że pięciu państwom trzecim nadano aktualnie czerwoną kartkę, a ośmiu – żółtą kartkę; mając jednak na uwadze, że jednego z głównych producentów żywności pochodzenia morskiego, tj. Chińską Republikę Ludową, nigdy nie objęto procedurą przewidzianą w rozporządzeniu w sprawie połowów NNN, mimo że istnieją znaczne dowody świadczące o znaczącym i coraz większym udziale tego kraju w połowach NNN oraz mając na uwadze, że jego nieuregulowane i nieprzejrzyste operacje połowowe poważnie zagrażają przetrwaniu światowych zasobów rybnych i łańcuchów dostaw;
- L. mając na uwadze, że w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury przeznaczona jest 580 mln EUR na wsparcie działań w zakresie monitorowania, kontroli i egzekwowania przepisów;
- M. mając na uwadze, że Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) zapewnia istotne wsparcie działań w zakresie monitorowania, kontroli i egzekwowania przepisów za pośrednictwem celu szczegółowego dotyczącego wspierania „skutecznej kontroli i egzekwowania w zakresie rybołówstwa, w tym zwalczania połowów NNN” w priorytecie 1 – Wspieranie zrównoważonego rybołówstwa oraz odbudowy i ochrony żywych zasobów wodnych;
- N. mając na uwadze, że produkty pochodzące z połowów NNN stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego obywateli Unii Europejskiej, gdyż zagrażają dostępowi do bezpiecznej, przystępnej cenowo, wysokiej jakości i identyfikowalnej żywności dla wszystkich;
- O. mając na uwadze, że uznaje się, iż połowy NNN w nieproporcjonalny sposób dotyczą słabszych i zmarginalizowanych społeczności zarówno w UE, jak i w państwach trzecich;
- P. mając na uwadze, że w marcu 2023 r. UE przystąpiła do Sojuszu na rzecz działań przeciwko połowom NNN.;
- 1. potwierdza, że UE i jej państwa członkowskie powinny nadal stosować podejście zerowej tolerancji wobec połowów NNN, stosować to podejście w równym stopniu do wszystkich krajów, niezależnie od ich wielkości, oraz propagować zrównoważone pod względem gospodarczym, środowiskowym i społecznym rybołówstwo, co pozwoli zwalczać przełowienie, niszczenie ekosystemów morskich, nieuczciwą konkurencję w sektorze rybołówstwa oraz zapewniać bezpieczeństwo żywnościowe;

2. zauważa, że sektor rybołówstwa odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu światowego bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego oraz środków utrzymania ludności zamieszkującej obszary przybrzeżne; podkreśla, że Unia przywiązuje dużą wagę do zrównoważonego rozwoju światowego rybołówstwa oraz do wyeliminowania pracy przymusowej, handlu ludźmi i innych form nadużyć, w tym w sektorze rybołówstwa; uznaje zaangażowanie wielu rybaków w UE i poszanowanie przez nich zasad, jeśli chodzi o zapewnienie zrównoważonego zarządzania zasobami rybnymi;
3. uznaje, że walka z połowami NNN wymaga całościowego podejścia, które umożliwi zajęcie się przyczynami połowów NNN, takimi jak ubóstwo, brak alternatyw gospodarczych i słabe zarządzanie w niektórych regionach; zachęca Komisję do zaangażowania się w programy budowania potencjału i współpracę międzynarodową, tak aby pomóc w rozwiązaniu tych podstawowych problemów i promować zrównoważone praktyki połowowe;
4. wzywa Komisję, aby współpracowała w szczególności z państwami trzecimi, które są znaczącymi eksporterami do UE produktów pochodzących z połowów, co zagwarantuje, że państwa te wdrożą środki zapobiegające połowom NNN, w tym przepisy dotyczące pracy i ochrony środowiska; zachęca Komisję, by brała pod uwagę sankcje lub inne środki handlowe w przypadku, gdy państwa trzecie nie będą przestrzegać norm międzynarodowych;
5. apeluje do Komisji, aby w drodze pomocy technicznej i rozwoju zdolności oraz przy wykorzystaniu wszystkich możliwych kanałów w ramach WPRyb, zgodnie z celami UE w zakresie zarządzania oceanami, zachęcała państwa nadbrzeżne, z którymi Unia prowadzi dialog, do zwiększania zdolności w zakresie zwalczania połowów NNN i wzmocnienia wymogów dotyczących zrównoważonego rozwoju i przejrzystości w ramach warunków dostępu do ich wyłącznych stref ekonomicznych, oraz by wspierała te państwa w tym zakresie;
6. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą sprawie publikowania na stronie internetowej danych odnoszących się do upoważnień do połowów wydanych na rzecz statków Unii prowadzących połowy poza wodami europejskimi oraz na rzecz statków spoza Unii prowadzących połowy na wodach europejskich, począwszy od 10 maja 2023 r.; wzywa organy ds. rybołówstwa z państw trzecich oraz regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) do przyjęcia podobnych środków;
7. wyraża zadowolenie, że na mocy rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa wymaga się wskazania numeru IMO danego statku rybackiego lub innego unikatowego identyfikatora statków, jeżeli numer IMO nie ma zastosowania, w odniesieniu do produktów rybołówstwa przywożonych do UE i pochodzących z połowów na morzu;
8. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Sojuszu na rzecz działań przeciwko połowom NNN, zawianego 28 czerwca 2022 r., do zwiększenia poziomu ambicji i mobilizacji działań w zakresie zwalczania nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów; wyraża zadowolenie z powodu niedawnego przystąpienia Unii Europejskiej do Sojuszu na rzecz działań przeciwko połowom NNN; wzywa członków sojuszu, aby koordynowali krajowe systemy zwalczania połowów NNN, a w szczególności by

zbadali możliwość wspólnego wydawania „żółtych kartek” i „czerwonych kartek” lub innych podobnych instrumentów;

9. podkreśla potrzebę prowadzenia rygorystycznych badań naukowych i gromadzenia danych, co pozwoli lepiej zrozumieć konkretny wpływ połowów NNN na bezpieczeństwo żywnościowe, gospodarkę lokalną i środowisko; wzywa Komisję, by przydzieliła finansowanie i zasoby na takie badania oraz regularnie aktualizowała swoje oceny, co pozwoli wspierać kształtowanie polityki opartej na dowodach;
10. podkreśla, że unijne przepisy dotyczące połowów NNN należy wdrażać w ramach zharmonizowanego podejścia, które zapewnia ten sam poziom wdrożenia we wszystkich państwach członkowskich, co zwiększyłoby skuteczność stosowania przepisów i zapobiegałoby ewentualnym lukom prawnym;
11. wzywa Komisję, aby zagwarantowała, że wytyczne UE dotyczące wdrażania rozporządzeń UE w sprawie połowów NNN obejmują wytyczne wskazujące, w jaki sposób poprawić wdrażanie unijnego rozporządzenia w sprawie połowów NNN w państwach członkowskich, które nie przestrzegają wymogów rozporządzenia, oraz w jaki sposób najlepiej weryfikować informacje zawarte w dwuletnich sprawozdaniach;
12. podkreśla znaczenie większej kontroli przywożonych produktów w celu ochrony zdrowia publicznego i konkurencyjności sektora rybołówstwa UE poprzez wdrożenie zdecydowanych i terminowych środków i sankcji;
13. podkreśla, że państwa członkowskie muszą przydzielać wystarczające zdolności i zasoby na zapewnienie skutecznej realizacji kontroli przywozu;
14. zachęca organy krajowe, aby zapewniły odpowiednie wdrożenie rozporządzenia w sprawie połowów NNN, co stanowiłoby przykład dobrych praktyk dla innych państw członkowskich, przyczyniałoby się do wdrożenia odpowiedniego systemu identyfikowalności i zapewniałoby odpowiedzialne praktyki połowowe przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa na morzu i warunków pracy na statkach rybackich, a także usprawniłoby dokładne raportowanie o połowach;
15. podkreśla, że Komisja musi zapewnić odpowiednie wsparcie organom krajowym odpowiedzialnym za kontrolę przywozu produktów pochodzących z połowów, oraz zauważa, że wsparcie to może obejmować, w miarę dostępności, sporządzenie wykazu środków zarządzania i ochrony stosowanych w państwach spoza UE oraz udostępnianie szczegółowych informacji na temat niedociągnięć stwierdzonych w kontekście wdrażania unijnego rozporządzenia w sprawie połowów NNN w odniesieniu do państw spoza UE;
16. podkreśla, że Komisja musi zapewnić – wraz z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i w ścisłej koordynacji z państwami członkowskimi – dalsze wsparcie dla organów krajowych w zakresie najlepszych sposobów wdrażania rozporządzenia w sprawie połowów NNN, przy czym wsparcie to powinno mieć formę wytycznych, wymiany dobrych praktyk, szkoleń itp., co pozwoli także przywrócić konkurencyjność krajowej produkcji żywności pochodzenia morskiego;

17. wzywa państwa członkowskie, by wykorzystały EFMRA do zapewnienia niezbędnego ukierunkowanego wsparcia rybakom prowadzącym rybołówstwo na małą skalę i rybołówstwo łodziowe, którzy często stoją przed wyjątkowymi wyzwaniami związanymi z przestrzeganiem przepisów dotyczących połowów NNN; podkreśla, że rybacy ci odgrywają kluczową rolę w zapewnianiu lokalnego bezpieczeństwa żywnościowego i powinni otrzymywać potrzebną pomoc;
18. wzywa Komisję, by zbadała możliwość wspierania dotkniętych społeczności w państwach członkowskich; uznaje, że przejście na zrównoważone praktyki połowowe może prowadzić do zakłóceń gospodarczych i utraty miejsc pracy, w związku z czym apeluje o wprowadzenie środków chroniących źródła utrzymania osób zależnych od sektora rybołówstwa, takich jak szkolenia zawodowe i wsparcie finansowe;
19. podkreśla, że obowiązkiem Komisji jest zapewnienie spójnego stosowania i wdrażania procedur kontroli przywozu w całej UE, w tym kontroli świadectw połowowych, podejścia opartego na analizie ryzyka, weryfikacji i postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;
20. zgodnie z niedawnym porozumieniem w sprawie przeglądu rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa zachęca do wprowadzenia środków zdalnego monitorowania elektronicznego na wodach nienależących do UE w celu zwalczania połowów NNN;
21. zachęca Komisję, by wspierała innowacje i badania nad rozwojem instrumentów monitorowania, lokalizacji i geolokalizacji statków na pełnym morzu, wspomagając uruchamianie międzynarodowych inicjatyw mających na celu koordynację systemów danych oraz dostarczanie dokładnych i kompletnych danych oraz przejrzystych informacji na temat lokalizacji, pochodzenia i działalności statków rybackich;
22. przypomina Komisji, że należy zharmonizować kontrole przywozu we wszystkich państwach członkowskich z myślą o zapobieganiu wprowadzaniu na rynek UE produktów pochodzących z połowów NNN, i zdecydowanie zachęca Komisję, aby podjęła dalsze działania w tym zakresie; podkreśla, że Unia Europejska musi poprawić kontrolę i egzekwowanie przepisów w celu zwalczania pracy przymusowej zarówno w branży rybackiej, jak i w branży przetwórczej w odniesieniu do produktów przywożonych;
23. przyznaje, że porozumienie kapsztadzkie IMO z 2012 r., przyjęta przez FAO umowa o środkach stosowanych przez państwo portu z 2009 r., protokół MOP do Konwencji dotyczącej pracy przymusowej z 1930 r. (nr 29) i konwencja MOP dotycząca pracy w sektorze rybołówstwa (nr 188) są istotnymi instrumentami zapewniającymi godziwe warunki pracy i pomagającymi zapobiegać niedopuszczalnym formom pracy w odniesieniu do wszystkich rybaków, zwłaszcza pracy przymusowej, handlowi ludźmi i innym nadużyciom, a także zwalczać połowy NNN; wzywa państwa członkowskie do podpisania i ratyfikowania tych konwencji lub przystąpienia do nich;
24. wzywa Komisję do zwiększenia świadomości na temat ochrony praw człowieka w sektorze rybołówstwa; podkreśla, że sektor rybołówstwa na określonych obszarach geograficznych jest obciążony większym ryzykiem stosowania pracy przymusowej narzucanej przez władze państwowe; nalega, aby w razie wykrycia pracy przymusowej produkty pochodzące z niej nie mogły być wprowadzane na rynek UE;

25. domaga się, aby Komisja podjęła działania mające położyć kres używaniu tanich bander; apeluje o łatwy dostęp do informacji o rzeczywistych właścicielach statków rybackich wszystkich bander; wzywa Komisję do usprawnienia systemu identyfikacji statków prowadzących połowy NNN, zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym (UE) 2022/1184, tak aby możliwe było przesłедzenie kraju pochodzenia statku, nawet jeśli państwo bandery nie jest pewne, oraz aby zostały dodane statki, w przypadku których udowodniono przypadki łamania praw człowieka;
26. cieszy się, że konkretne przepisy zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli zabraniają unijnym podmiotom, w tym właścicielom rzeczywistym, posiadania statków zarejestrowanych pod banderą krajów, którym nadano czerwoną kartkę za brak współpracy w zwalczaniu połowów NNN, eksploatawania takich statków lub zarządzania nimi;
27. wzywa państwa członkowskie, by utworzyły i utrzymywały kompleksowe bazy danych, w których będą gromadzone i rejestrowane informacje na temat rzeczywistych właścicieli zarejestrowanych statków;
28. zachęca państwa członkowskie do współpracy z właściwymi organami w celu zapewnienia dokładności zgromadzonych danych na temat właścicieli rzeczywistych statków, tak aby ułatwić kształtowanie polityki i egzekwowanie zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli;
29. zachęca Komisję, aby podjęła szybkie działania w celu zapewnienia pełnej operacyjności systemu informatycznego CATCH oraz pełnego zapoznania organów krajowych państw członkowskich ze sposobem korzystania z tego systemu w ciągu dwóch lat od daty rozpoczęcia stosowania art. 4 zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa;
30. zwraca się do Komisji, aby zapewniła wystarczające zasoby ludzkie na potrzeby szybszego i skuteczniejszego wdrożenia wspomnianego systemu informatycznego w państwach członkowskich;
31. z dużym zadowoleniem przyjmuje ustanowienie nowego systemu informatycznego CATCH na mocy zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa;
32. zachęca do szybkiego włączenia bardziej kompleksowych kryteriów ryzyka i kontroli krzyżowych danych w kolejnych iteracjach systemu informatycznego CATCH, zgodnie z zaleceniami Komitetu Doradczego ds. Floty Dalekomorskiej; uważa, że w celu zapewnienia wyższych standardów Komisja musi upewnić się, że ocena ryzyka stosowana w ramach systemu CATCH jest co najmniej tak dokładna jak ocena stosowana w państwach członkowskich, które już posiadają elektroniczny system sprawdzania świadectw połowowych; uważa, że w okresie przejściowym Komisja musi zapewnić interoperacyjność między systemem CATCH a krajowymi systemami informatycznymi bez zwiększania obciążenia podmiotów gospodarczych;
33. wzywa Komisję, aby zwiększyła liczbę pracowników zajmujących się zarządzaniem oceanami i połowami NNN w Dyrekcji Generalnej ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa Komisji;

34. zachęca państwa członkowskie, aby zagwarantowały wdrożenie niezbędnych procedur w ramach przygotowań do prawnego przyjęcia systemu informatycznego CATCH oraz by zapewniły jak najszybszą gotowość systemu do użytku;
35. wzywa państwa członkowskie, aby wzmocniły krajowe systemy kontroli w celu zapobiegania przywozowi nielegalnych produktów rybołówstwa oraz by podjęły niezbędne działania; z zadowoleniem przyjmuje pełną identyfikowalność świeżych, mrożonych i przetworzonych produktów pochodzących z połowów, jak uzgodniono w nowym rozporządzeniu w sprawie kontroli rybołówstwa, co mogłoby przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa żywnościowego w UE i zachęci państwa trzecie do zwiększenia identyfikowalności tak, by mogły wprowadzać swoje produkty pochodzące z połowów na rynek unijny;
36. podkreśla znaczenie lepszej identyfikowalności wszystkich produktów spożywczych pochodzących z rybołówstwa i akwakultury, aby konsumenci mogli podejmować świadome decyzje przy zakupie tych produktów; uważa, że należy zapewnić bardziej szczegółowe i przejrzyste etykietowanie, wyraźnie wskazujące konsumentowi drogę produktu od produkcji do konsumenta, w przypadku produktów z państw członkowskich i produktów przywożonych z krajów spoza UE; zachęca państwa członkowskie, aby rozpoczęły odpowiednie kampanie promocyjne dotyczące żywności pochodzenia morskiego w celu podniesienia wiedzy konsumentów na temat zakupów i środków identyfikowalności;
37. wzywa państwa członkowskie, aby szybko wdrożyły nowe rozporządzenie w sprawie kontroli rybołówstwa, co pozwoli im wywiązać się ze spoczywającego na nich prawnego obowiązku wprowadzenia skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar za prowadzenie połowów NNN, a tym samym ograniczyć zachęty do prowadzenia połowów NNN i powstrzymać wszelkie przyszłe naruszenia;
38. podkreśla, że wielostronna współpraca i spójna globalna polityka w zakresie połowów NNN, handlu i zarządzania oceanami mają kluczowe znaczenie dla skutecznego zwalczania połowów NNN; wzywa w tym kontekście Komisję, aby nadal zachęcała swoich partnerów do współpracy za pośrednictwem umów o partnerstwie w sprawie zrównoważonych połowów, polityki w zakresie zwalczania połowów NNN, regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) i WTO, a także by zacieśniała współpracę ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki, Zjednoczonym Królestwem, Japonią i innymi kluczowymi podmiotami polityki w zakresie rybołówstwa i oceanów za pomocą instrumentów dyplomatycznych i handlowych oraz by zachęcała inne państwa nienależące do UE do przyjmowania skutecznych przepisów i środków mających na celu zwalczanie połowów NNN;
39. uznaje, że skuteczne egzekwowanie przepisów dotyczących połowów NNN wymaga współpracy między państwami członkowskimi i skoordynowanego podejścia na szczeblu UE; zachęca Komisję wraz z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, aby zwiększyły działania koordynacyjne na rzecz zwalczania połowów NNN, dzielenia się najlepszymi praktykami i harmonizowania działań w zakresie egzekwowania prawa we wszystkich państwach członkowskich;

40. uznaje znaczenie wspierania współpracy ze społeczeństwem obywatelskim i zainteresowanymi stronami ze społeczności w walce z połowami NNN; podkreśla, że ważne jest zaangażowanie zainteresowanych stron w celu jak najlepszego wdrożenia rozporządzenia w sprawie połowów NNN; wzywa Komisję, aby nawiązała kontakty z tymi zainteresowanymi stronami w celu propagowania zrównoważonych praktyk połowowych i zagwarantowania, że, w procesie decyzyjnym będą wysłuchiwane głosy dotkniętych społeczności;
41. apeluje o ustanowienie kompleksowego programu ochrony sygnalistów w UE, który zachęci osoby posiadające wiedzę na temat działalności połowowej NNN do zgłaszania się i przekazywania kluczowych informacji; podkreśla, że taki program powinien obejmować gwarancje prawne, anonimowość i zachęty dla sygnalistów, aby zgłaszali naruszenia bez obawy przed odwetem;
42. wzywa państwa członkowskie, aby propagowały uczciwe praktyki handlowe w sektorze rybołówstwa w celu zapewnienia rzeczywiście równych warunków działania w przypadku produktów rybołówstwa pochodzących z UE i produktów rybołówstwa pochodzących z państw trzecich; jest zdania, że państwa członkowskie powinny rozważyć wdrożenie środków handlowych, w których uwzględnia się normy środowiskowe i standardy pracy dotyczące przywożonych produktów;
43. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nie przyznawały preferencyjnego dostępu do rynku krajom powiązanych z praktykami połowowymi NNN i poważnymi naruszeniami praw pracowniczych, w tym z wykorzystywaniem pracy przymusowej; uważa, że UE powinna dążyć do ustanowienia prawdziwie równych warunków działania, jeżeli chodzi o żywność pochodzenia morskiego produkowaną w UE i żywność pochodzenia morskiego produkowaną w państwach trzecich; uważa, że w szczególności instrument autonomicznych kontyngentów taryfowych – który jest niezbędny, aby zapewnić konkurencyjność unijnego przemysłu przetwórczego i uniknąć zagrożenia dla unijnej produkcji produktów rybołówstwa poprzez zagwarantowanie przetwórstwu odpowiednich dostaw tych produktów – należy stosować wyłącznie w przypadkach, w których podaż żywności pochodzenia morskiego na rynkach UE jest niewystarczająca, oraz że nie powinno się go wykorzystywać do przywozu produktów pochodzących z połowów NNN ani do wywierania presji na ceny towarów produkowanych w UE;
44. nalega, aby Komisja zapewniła konsekwentne i rygorystyczne stosowanie czerwonych i żółtych kartek, bez względu na wielkość kraju lub jego wpływy gospodarcze i handlowe; w tym kontekście, zgodnie ze swoją rezolucją w sprawie wpływu chińskiej działalności połowowej na rybołówstwo UE i dalszych działań (A9-0282/2023), wzywa Komisję, aby oceniła wszystkie chińskie inicjatywy mające na celu zwalczanie połowów NNN oraz by podjęła w świetle tych ocen odpowiednie działania na mocy rozporządzenia w sprawie połowów NNN;
45. podkreśla, że dostępne bazy danych dotyczące połowów NNN nie są przejrzyste, tj. brakuje w nich informacji na temat nazw statków, ich pochodzenia lub własności, co powoduje utratę dochodów, zwłaszcza w krajach ubogich; podkreśla, że organy międzynarodowe zaangażowane w walkę z połowami NNN powinny koordynować swoje działania w zakresie kontroli połowów NNN za pomocą wspólnych

elektronicznych baz danych, klarownych strategii i usystematyzowanych planów, które poskutkują jak najniższym poziomem praktyk połowowych NNN na szczeblu międzynarodowym;

46. zachęca państwa członkowskie, aby usprawniły rutynową i terminową wymianę informacji, w tym na temat odrzuconych przesyłek, co może umożliwić organom lepsze stosowanie i egzekwowanie prawa; podkreśla, że pomocna w tym zakresie może być umowa FAO o środkach stosowanych przez państwo portu;
47. zauważa, że regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO) okazały się przydatne w walce z nielegalnymi połowami; wzywa Komisję, by aktywnie wspierała tworzenie większej liczby odpowiednich RFMO; zachęca państwa członkowskie, aby propagowały inicjatywy FAO i odpowiednich regionalnych organizacji ds. zarządzania rybołówstwem, których celem jest zwalczanie działalności w zakresie połowów NNN i wymiana informacji dotyczących statków rybackich podejrzewanych o taką działalność;
48. podkreśla, że skutecznymi narzędziami poprawiającymi identyfikowalność i przyczyniającymi się do walki z połowami NNN są wielostronne systemy dokumentacji połowowej, które zostały opracowane i uzgodnione przez umawiające się strony RFMO i współpracujące strony niebędące umawiającymi się stronami oraz które wymagają rejestrowania i przekazywania w całym łańcuchu dostaw krytycznych informacji o przesyłce;
49. przypomina o celach dotyczących ochrony co najmniej 30 % oceanów do 2030 r.; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o wprowadzenie skutecznych środków przed 2030 r. oraz zagwarantowały pełne wdrożenie rozporządzenia w sprawie połowów NNN;
50. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

UZASADNIENIE

Unia Europejska (UE) znajduje się w wyjątkowej sytuacji jako jeden z najważniejszych globalnych podmiotów w dziedzinie rybołówstwa, zarówno ze względu na rozległą obecność połowów na oceanach, jak i pozycję głównego importera produktów rybołówstwa – pod banderą UE pływa około 73 000 statków, a wskaźnik przywozu do UE jest imponujący, jako że niemal 70 % spożywanej żywności pochodzenia morskiego pochodzi z zagranicy – i tym samym nie można lekceważyć wpływu, jaki UE wywiera na globalne praktyki połowowe. Jednocześnie ta pozycja dominująca sprawia, że UE ponosi znaczną odpowiedzialność za określenie i promowanie zrównoważonych praktyk w tym sektorze.

Jako umawiająca się strona Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS) i sygnatariusz kilku innych ważnych umów międzynarodowych UE zawsze miała obowiązek ochrony zasobów morskich. W drodze tych postanowień podkreśla się odpowiedzialność wszystkich państw za zapewnienie zrównoważonej gospodarki morskiej i współpracę na rzecz tego wspólnego celu.

Nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy (połowy NNN) stanowią poważne zagrożenie dla ekosystemów morskich, dobrobytu społeczno-gospodarczego społeczności zależnych od rybołówstwa, globalnej reputacji sektora rybołówstwa oraz międzynarodowych działań na rzecz poprawy zarządzania oceanami.

Ogrom reperkusji gospodarczych jest oczywisty, gdy weźmie się pod uwagę ogromny poziom zatrudnienia generowany przez ten sektor w społecznościach nadbrzeżnych – ponad 124 000 bezpośrednich miejsc pracy – oraz znaczące dochody, jakie przynosi on do budżetu UE – 6,3 mld EUR rocznie. Wprowadzanie na rynek produktów pochodzących z połowów NNN zagraża temu wkładowi gospodarczemu. Nielegalne działania nie tylko pozbawiają państwa dochodów, ale także wymagają zwiększonych wydatków na monitorowanie, inspekcje i środki kontroli na potrzeby zwalczania połowów NNN.

Biorąc pod uwagę centralną rolę, jaką Unia Europejska odgrywa na światowym rynku żywności pochodzenia morskiego, UE znajduje się w wyjątkowej sytuacji, w której może kształtować międzynarodowe praktyki zrównoważonego rybołówstwa i przewodzić takim praktykom. Zaangażowanie UE w zrównoważony rozwój w sektorze rybołówstwa to nie tylko kwestia gospodarcza czy środowiskowa – to również kwestia bezpieczeństwa żywnościowego. Ponieważ większość żywności pochodzenia morskiego jest przywożona, zapewnienie, aby żywność tę pozyskiwano w sposób zrównoważony i legalny, stanowi kwestię o kluczowym znaczeniu w kontekście zdrowia i dobrostanu obywateli.

Chociaż UE dysponuje solidnymi ramami regulacyjnymi – o czym świadczy między innymi przydział 580 mln EUR z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury na wsparcie działań w zakresie monitorowania i kontroli – nadal istnieją wyzwania. W sprawozdaniu z 2022 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy zasugerował, że państwa członkowskie przeprowadzają niejednolite kontrole i stosują niejednolite sankcje, co wskazuje na niedoskonałości systemu, które trzeba szybko wyeliminować.

UE powinna w przyszłości działać na wielu płaszczyznach. Obiecującym krokiem we właściwym kierunku jest na przykład digitalizacja świadectw połowowych NNN z

wykorzystaniem systemu informatycznego CATCH. Celem tego systemu jest ograniczenie nieuczciwego przywozu i zapewnienie ściślejszego przestrzegania regulacji UE.

Co więcej, kluczowe znaczenie ma dążenie do zacieśniania współpracy z państwami trzecimi, wśród których znajduje się wiele znaczących producentów żywności pochodzenia morskiego. W ramach tych partnerstw zapewni się zgodność produktów przywożonych z rygorystycznymi normami UE oraz globalny wydźwięk stanowiska UE przeciwko połowom NNN.

Szczególne skuteczny okazał się unijny system kartek – obecnie czterem państwom trzecim nadano czerwoną kartkę, a ośmiu – żółtą kartkę. Jednego z głównych producentów żywności pochodzenia morskiego, tj. Chińską Republikę Ludową (Chiny), nigdy jednak nie objęto procedurą przewidzianą w przepisach dotyczących połowów NNN, mimo że istnieją znaczne dowody świadczące o znaczącym i coraz większym udziale Chin w połowach NNN.

Ponieważ podmioty prowadzące połowy NNN nieustannie szukają luk w istniejących ramach, UE musi utrzymać dynamiczne i proaktywne podejście do ochrony swojego zaangażowania w zrównoważone rybołówstwo i globalne bezpieczeństwo żywnościowe.

UE ma obowiązek przewodzić walce z połowami NNN. W ten sposób może zapewnić nie tylko przyszłość swoich ekosystemów morskich i zapewnianych przez nie źródeł utrzymania, ale także umocnić swoją pozycję globalnego orędownika zrównoważonych i odpowiedzialnych praktyk połowowych. Aby tak się stało, ważne jest, aby UE i państwa członkowskie nadal wdrażały oraz propagowały na całym świecie szereg środków:

- propagowanie zerowej tolerancji dla nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów przez zapewnienie równego traktowania wszystkich państw niezależnie od ich wielkości oraz przez wspieranie zrównoważonego rybołówstwa, zwalczanie przełowienia i zagwarantowanie bezpieczeństwa żywnościowego;
- wdrożenie zharmonizowanych kontroli przywozu wśród państw członkowskich, aby zapobiec wprowadzaniu produktów pochodzących z połowów NNN na rynek UE;
- wezwanie Komisji, aby zapewniła pełną operacyjność systemu informatycznego CATCH oraz pełne zapoznanie się przez organy krajowe państw członkowskich ze sposobem korzystania z tego systemu w ciągu dwóch lat od wdrożenia zmienionego rozporządzenia w sprawie kontroli rybołówstwa;
- zapewnienie wystarczających zasobów ludzkich w celu promowania szybszego i skuteczniejszego wdrażania systemu informatycznego CATCH w państwach członkowskich;
- zwiększenie liczby pracowników DG MARE zajmujących się zarządzaniem oceanami i kwestią połowów NNN;
- wzmocnienie systemów kontroli i niezbędnych środków przyjmowanych przez państwa członkowskie w celu zapobiegania przywozowi produktów pochodzących z nielegalnych połowów;

- wezwanie państw członkowskich do stosowania odstrasżających sankcji wobec nielegalnych połowów;
- wezwanie Komisji i państw członkowskich, aby nie przyznawały preferencyjnego dostępu do rynku krajom powiązanych z praktykami połowowymi NNN i poważnymi naruszeniami praw pracowniczych;
- zachęcenie państw członkowskich do poprawy rutynowej i terminowej wymiany informacji, w tym na temat odrzuconych przesylek, tak aby organy mogły skuteczniej egzekwować przepisy; należy podkreślić, że pomocna w tym zakresie może być umowa o środkach stosowanych przez państwo portu;
- podkreślenie, że systemy dokumentacji połowowej opracowane i uzgodnione przez regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (RFMO), w ramach których to systemów wymaga się rejestrowania i przekazywania krytycznych informacji o wysyłce w całym łańcuchu dostaw, są sprawdzonymi narzędziami poprawiającymi identyfikowalność i pomagającymi w walce z połowami NNN.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawca oświadcza, że przy sporządzaniu sprawozdania, do czasu przyjęcia go w komisji, otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Europêche
Oceana
Komitet Doradczy ds. Rynków

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	7.12.2023
Wynik głosowania końcowego	+ : 24 - : 0 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, Bert-Jan Ruissen
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Nicolás González Casares, Petros Kokkalis, Colm Markey, Gabriel Mato, Lucia Vuolo
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Malte Gallée

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ**

24	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Colm Markey, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Jan Huitema, Pierre Karleskind
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matić
The Left	Petros Kokkalis
Verts/ALE	Margrete Auken, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Ana Miranda

0	-

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się